

Tiekėjų elgesio kodeksas

bitė
Group

TIEKĖJŲ ELGESIO KODEKSAS

Ivadas

„BITĖS“ grupė yra pirmaujanti Lietuvos, Latvijos ir Estijos telekomunikacijų ir žiniasklaidos grupė. Grupė siūlo integruotas mobiliojo ryšio, žiniasklaidos, fiksotojo plačiajuosčio ryšio paslaugas bei žiniasklaidos turinį, mokamos ir nemokamos televizijos paslaugas.

„BITĖS“ grupė yra įsipareigojusi atsakingai ir tvariai vystyti ir valdyti verslą, ypatingą dėmesį skiriant tiek žmonėms, tiek planetai. Kad praktiškai įgyvendintume šį įsipareigojimą ir toliau tobulėtume siekdami tapti atsakinga ir tvaria įmone, pripažįstame poreikį bendradarbiauti su tiekėjais, todėl patvirtiname šį Tiekėjų elgesio kodeksą.

Manome, kad šiame Tiekėjų elgesio kodekse numatyti principai padės produktyviai bendradarbiauti su mūsų tiekėjais, ir tai bus naudinga visoms šalims. Tikimės, kad dabartiniai ir būsimi mūsų tiekėjai prisijungs prie mūsų siekiant atsakingo ir tvaraus verslo bei ateities.

Kam reikalingas Tiekėjų elgesio kodeksas?

Siekiame dirbti su tiekėjais, kurie yra atsakingi ekonominiu, socialiniu ir aplinkos požiūriu bei prisideda prie tvarios plėtros. Šio Tiekėjų elgesio kodekso tikslas – išdėstyti principus, kuriais, tikimės, mūsų tiekėjas vadovausis (arba panašiais lygiaverčiais tiekėjo principais ir standartais). Į Tiekėjų elgesio kodeksą įtraukti principai yra susiję su žmogaus ir darbuotojo teisėmis, profesine sauga ir sveikata, aplinka ir verslo etika.

Manome, kad siekiant tvarios transformacijos, prisidėti ir dalyvauti turi visos tiekimo grandinės šalys. Vienas būdų, kaip tiekėjai gali prisidėti kuriant tvaresnį verslą, pramonę ir apskritai ateitį – laikytis šiame Tiekėjų kodekse išdėstytų principų.

Apimtis ir pritaikymas

Tiekėjų elgesio kodeksas galioja visiems mūsų tiekėjams, kurie vykdo veiklą su „BITĖS“ grupe arba jos vardu. Šiame Tiekėjų elgesio kodekse į sąvoką „tiekėjas“ įeina tiekėjai bei jų filialai, atstovai, dukterinės įmonės ir subrangovai (toliau vadinami „Tiekėju“ arba „Tiekėjais“).

Pripažįstame, kad kai kuriais atvejais bus sudėtinga įgyvendinti visus šiame Tiekėjų elgesio kodekse pateiktus principus. Tačiau įsipareigojame bendradarbiauti su savo Tiekėjais ir manome, kad kartu, bendromis pastangomis, prisidėsime prie tvaraus verslo praktikos stiprinimo visame pramonės sektoriuje.

Elgesio kodekso nesilaikymo pasekmės

Jei sužinosime, kad Tiekėjo elgesys neatitinka šiame Tiekėjų elgesio kodekse numatytų principų arba apskritai pažeidžia teisinius reikalavimus, ir jei Tiekėjas nenori koreguoti savo elgesio arba pažeidimas laikomas rimtu, „BITĖS“ grupė gali nutraukti sutartinius santykius su Tiekėju.

Principai

Laikytis įstatymų

„BITĖS“ grupė tikisi, kad visi jos Tiekėjai ne tik elgsis pagal šio Tiekėjų elgesio kodekso principus, bet ir griežtai laikysis galiojančių įstatymų ir teisės aktų bei galimų pramonės sektoriuje galiojančių būtinųjų standartų.

Jei galiojančių įstatymų reikalavimai ir šio Tiekėjų elgesio kodekso principai prieštarauja vieni kitiems, Tiekėjas turi laikytis galiojančius įstatymus atitinkančių griežčiausių standartų.

Gerbti žmogaus ir darbuotojo teises

Įsipareigojimas gerbti žmogaus ir darbuotojo teises

Visi žmonės turi teisę į pagrindines žmogaus teises ir pagarbų bei orų elgesį su jais.

Laikydamosi dešimties Pasaulinio susitarimo principų, „BITĖS“ grupė įsipareigoja gerbti ir remti tarptautiniu mastu pripažintas žmogaus teises bei užtikrinti, kad neprisidėsime prie jokių žmogaus teisių pažeidimų. Tikimės, kad mūsų Tiekėjai taip pat gerbs žmogaus teises.

Be to, tikimasi, kad Tiekėjai gerbs su pagrindinėmis darbuotojo teisėmis susijusius principus, nurodytus Tarptautinės darbo organizacijos pagrindinėse konvencijose¹ ir Pagrindinių darbuotojo teisių ir principų deklaracijoje².

Įvairovė ir nediskriminavimas

„BITĖS“ grupėje manome, kad mūsų darbuotojų įvairovė – vertingas, mus sustiprinantis turtas.

Tikimasi, kad Tiekėjai skatins įvairovę ir lygias visų darbuotojų galimybes, samdant ir įdarbinant nevykdys diskriminacijos jokia forma. Neteisėtos diskriminacijos pagrindas – tai, pavyzdžiui, rasė, etniškumas, amžius, pareigos, lytis, lyties tapatybė, odos spalva, religija, kilmės šalis, seksualinė orientacija, šeiminiis statusas, nėštumas, neįgalumas, socialinė klasė, narystė profesinėje sąjungoje, politinės pažiūros arba bet koks kitas atitinkamas pagrindas.

Tikimasi, kad Tiekėjai netoleruos priekabiavimo jokia forma (fizinio, psichologinio, žodinio ar seksualinio) ir neišnaudos savo darbuotojų.

Sąžiningos darbo sąlygos

Darbo valandos ir atostogos

„BITĖS“ grupė tikisi, kad visi Tiekėjai gerbs ir laikysis galiojančiuose įstatymuose ir kolektyvinėse darbo sutartyse numatytų darbo valandų, pertraukų ir atostogų, įskaitant viršvalandžius bei kasmetines, nedarbingumo ir tėvystės atostogas. Tiekėjai turi užtikrinti, kad viršvalandžiai būtų dirbami laisva valia.

¹ [Konvencijos ir rekomendacijos \(ilo.org\)](http://ilo.org)

² [TDO pagrindinių darbuotojo teisių ir principų deklaracija \(DEKLARACIJA\)](#)

Darbo užmokesčiai ir išmokos

Tikimasi, kad Tiekėjai mokės ir suteiks darbuotojams tokius atlyginimus ir išmokas, kurie atitiks ne mažiau nei tas sąlygas, kurios numatytos šalies įstatymais ar galiojančiomis kolektyvinėmis sutartimis. Darbo užmokestis turi būti sąžiningas ir užtikrinti darbuotojams tinkamą pragyvenimą.

Už viršvalandžius turi būti mokama priemoka kaip nurodyta nacionaliniuose įstatymuose ar galiojančiose kolektyvinėse sutartyse.

Darbo užmokesčiai turi būti mokami laiku ir pateikiama aiški informacija, susijusi su darbo užmokesčiais ir išmokomis.

Darbo sutartis

Tiekėjų darbuotojams turi būti pateikta rašytinė darbo sutartis, kurioje darbuotojui, su kuriuo sudaroma sutartis, lengvai suprantama kalba išdėstytos pagrindinės darbo sąlygos.

Priverstinis darbas

„BITĖS“ grupė netoleruoja jokios priverstinio darbo ar šiuolaikinės vergovės formos (įskaitant priverstinį darbą ar privalomą darbą, bet tuo neapsiribojant) ir to paties tikisi iš visų savo Tiekėjų. Visi darbai visuomet turi būti atliekami laisva valia.

Pavyzdžiui, darbuotojai gali laisvai išeiti iš darbo pateikę atitinkamą pranešimą (taip, kaip reikalaujama pagal nacionalinius teisės aktus ar sutartį), iš jų neturi būti reikalaujama duoti darbdaviui piniginį užstatą ar tapatybės dokumentus, arba mokėti įdarbinimo mokesčius.

Vaikų darbas

„BITĖS“ grupė visiškai netoleruoja vaikų darbo ir to paties tikisi iš savo Tiekėjų.

Laikantis Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) standartų dėl vaikų darbo, Tiekėjai negali samdyti asmenų iki 15 metų amžiaus (arba 14 metų amžiaus tose šalyse, kurioms galioja besivystančioms šalims skirta TDO konvencijos išimtis Nr. 138) arba iki šalyje nustatyto minimalaus amžiaus, kurio sulaukus leidžiama dirbti, arba kai privaloma eiti į mokyklą (priklausomai nuo to, kas įvyksta anksčiau).

Tuo atveju, kai samdomi jauni darbuotojai (tai yra asmenys, vyresni nei 15 metų amžiaus arba tie, kurie yra minimalaus darbingo amžiaus iki 18 metų), jų atliekamas darbas negali būti kenksmingas ar kitaip psichologiškai, fiziškai, socialiai ar morališkai pavojingas, žalingas arba trukdantis mokytis.

Laisvė burtis į asociacijas ir sudaryti kolektyvines sutartis

Teisė laisvai burtis į asociacijas ir sudaryti kolektyvines sutartis yra pagrindinė teisė.

„BITĖS“ grupė tikisi, kad jos Tiekėjai pripažins darbuotojų teisę įkurti ir jungtis (arba nesijungti) į profesines sąjungas ar panašias darbuotojus atstovaujančias organizacijas bei teisę sudaryti kolektyvinę sutartį. Jei šios teisės būtų uždraustos ar apribotos vietos įstatymu, Tiekėjai įsipareigoja atvirai ir konstruktyviai diskutuoti su savo darbuotojais ir, esant reikalui, jų atstovais.

„BITĖS“ grupė ragina Tiekėjus aktyviai informuoti darbuotojus apie jų teises laisvai burtis į asociacijas ir sudaryti kolektyvines sutartis.

Sveikata ir sauga

„BITĖS“ grupė tikisi, kad jos Tiekėjai suteiks ir palaikys sveiką ir saugią savo darbuotojų darbo vietą, kuri atitiktų ne mažiau nei visus galiojančius įstatymus ir reglamentus.

Tikimasi, kad Tiekėjai turi sveikatos ir saugos valdymo sistemą, kuri atitiktų Tiekėjo verslo veiklos sritį ir pobūdį bei rizikas, susijusias su jo verslo operacijomis. Tikimasi, kad Tiekėjai imsis visų pagrįstų veiksmų ir žingsnių, kad užkirstų kelią su darbu susijusiems nelaimingiems atsitikimams ir pavojams sveikatai. Tiekėjas privalo tinkamai informuoti ir mokyti darbuotojus apie galimas sveikatos ir saugos rizikas bei suteikti darbuotojams nemokamas apsaugos priemones, užtikrinančias darbuotojų saugumą, kai tai būtina atsižvelgiant į situaciją.

Tiekėjas turi taikyti atitinkamas pasiruošimo avarijoms procedūras, kad nustatytų ir įvertintų galimas avarines situacijas.

Be to, tikimasi, kad Tiekėjai taikys būtinąsias priemones, skirtas pranešti, fiksuoti ir tirti visus su sveikata ir sauga susijusius incidentus.

Aplinka ir klimatas

Aplinka

Tiekėjai privalo laikytis ne mažiau nei visų galiojančių įstatymų ir reglamentų bei galimų aplinkosaugos leidimų.

„BITĖS“ grupė tikisi, kad jos Tiekėjai atsakingai valdys savo operacijas aplinkosaugos rizikų ir įtakos aplinkai atžvilgiu, laikysis atsargumo principo ir į verslo operacijas integruos eksploataavimo trukmės principus. Jei įmanoma, Tiekėjai turi siekti kuo labiau mažinti išteklių, pavyzdžiui, energijos, vandens ir žaliavų, naudojimą. Tiekėjas turi užtikrinti tinkamą atliekų valdymą ir jų perdirbimą.

Raginame Tiekėjus nuolat siekti didinti aplinkosauginį veiksmingumą bei kuo labiau mažinti bet kokią galimą neigiamą poveikį aplinkai.

Klimato kaita

„BITĖS“ grupė pradėjo savo kelionę siekdama tapti klimatui palankesniu verslu. Kad paremtume šią transformaciją, mes, pavyzdžiui, įsipareigojome įgyvendinti ambicingą, mokslu pagrįstą emisijos mažinimo tikslą. Esame įsipareigoję plėtoti dialogą ir bendradarbiauti su savo Tiekėjais, kad paskatintume perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui, bei tikimės ir raginame savo Tiekėjus bendradarbiauti su mumis siekiant šio tikslo.

Visi mūsų Tiekėjai raginami stebėti, pranešti ir siekti mažinti dėl jų veiklos išmetamų, šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Be to, visi Tiekėjai primygtinai raginami išsikelti mokslu pagrįstus tikslus dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo.

Etiški verslo standartai

Sąžininga konkurencija

„BITĖS“ grupė įsipareigoja užtikrinti laisvą ir sąžiningą konkurenciją. Tikimės, kad mūsų Tiekėjai laikysis tokių pat standartų ir visuomet elgsis pagal visus galiojančius antimonopolinius ir konkurencijos įstatymus bei reglamentus.

Kyšininkavimas, korupcija ir interesų konfliktas

„BITĖS“ grupė tikisi, kad jos Tiekėjai neužsiims kyšininkavimu, nepritars ir netoleruos jokių nei tiesioginio, nei netiesioginio kyšininkavimo ar korupcijos formų.

„BITĖS“ grupė tikisi, kad jos Tiekėjai nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nesiūlys, nežadės, neduos, nereikalaus, nesutiks priimti, nepriims mokėjimų, dovanų, jokių nepriklausančių išmokų, labdaringos ar politinio pobūdžio paramos, kad gautų ar išlaikytų valdžios pareigūno, asmens, verslo partnerių darbuotojo (įskaitant „BITĖS“ grupę) suteikiamus privalumus asmens ar verslo atžvilgiu.

Bendradarbiaudami su „BITĖS“ grupe, Tiekėjai privalo vengti visų potencialių interesų konfliktų ir pranešti „BITĖS“ grupei apie visus galimus interesų konfliktus, kurių neįmanoma išvengti.

Dovanos ir svetingumo gestai versle

Tiekėjai neteikia „BITĖS“ grupės darbuotojams ar atstovams asmeninių dovanų ir nerodo svetingumo gestų jokiaje situacijoje, kurioje tokia dovana ar svetingumo gestas gali turėti įtakos (arba gali atrodyti, jog turi įtakos) darbuotojo sprendimui, susijusiam su Tiekėju.

Pagrįsti svetingumo gestai versle, kurie atitinka galiojančius įstatymus ir reglamentus bei „BITĖS“ grupės skaidrumo politiką, gali būti rodomi, jei yra susiję su teisėtais verslo tikslais.

Pinių plovimas

„BITĖS“ grupė yra tvirtai nusistačiusi prieš visų formų pinigų plovimą ir reikalauja, kad jos Tiekėjai nebūtų nei tiesiogiai, nei netiesiogiai susiję su bet kokia pinigų plovimo forma. Tikimasi, kad Tiekėjai imsis visų tinkamų priemonių, kad užkirstų kelią ir nustatytų neteisėtus mokėjimus bei užkirstų kelią iš pinigų plovimo veiklos gautų pinigų naudojimui finansiniuose sandoriuose.

Duomenų privatumas

Jei Tiekėjui yra patikėti asmens duomenys ir informacija apie asmenis, tikimasi, kad Tiekėjas juos saugos ir imsis atitinkamų veiksmų, kad jais nebūtų piktnaudžiaujama.

Rinkdami, saugodami, naudodami, tvarkydami ar dalydamiesi asmenine informacija apie žmones, Tiekėjai privalo vykdyti ir laikytis visų galiojančių duomenų privatumo įstatymų.

Etiškas mineralų išgavimas

„BITĖS“ grupė palaiko etišką visų mineralų išgavimą. Tikimasi, kad Tiekėjai aktyviai dirbs siekdami užtikrinti, kad mineralai jų gaminiuose ir tiekimo grandinėje išgaunami atsakingai.

Atitikties kontrolė

Tikimasi, kad Tiekėjas stebės ir užtikrins, jog laikomasi šiame Tiekėjų kodekse nustatytų principų, bei saugos patikimą ir skaidrią dokumentaciją ir įrašus, kaip jis laikosi šių principų. Paprašius ši dokumentacija ir įrašai pateikiami „BITĖS“ grupei.

„BITĖS“ grupė gali tikrinti, ar Tiekėjas laikosi šiame Tiekėjų kodekse numatytų principų, pavyzdžiui, pasitelkus pokalbį, įsivertinimo klausimyną arba, gavus išankstinį Tiekėjo sutikimą, įmonės auditus, kuriuos atliktų „BITĖ“ arba jos paskirta nepriklausoma ir kvalifikuota trečioji šalis.

Pranešimas apie problemas

Tiekėjai gali susidurti su situacijomis, kurios neatitinka (arba įtariama, kad neatitinka) šio Tiekėjų elgesio kodekso principų arba apskritai galiojančių įstatymų. Tokiose situacijose tikimasi, kad Tiekėjai kuo greičiau susisieks su „BITĖS“ grupe kreipdamiesi į savo atstovą „BITĖS“ grupėje arba siųsdami anoniminį elektroninį laišką šiuo adresu: etika@bitegroup.net.